

CO2 i turistbranchen

Guide til arbejdet med CO2-beregninger

Hvordan beregnes virksomhedens CO2-aftryk?

Hvad kræver Green Key i fremtiden?

Findes der værktøjer, som kan hjælpe på vej?

Hvor kan I finde hjælp?

Hvordan kan beregningerne bruges?

Hjælp til arbejdet med CO2-indsats og beregninger

Der er også stor fokus på CO2 i turistbranchen.

I de reviderede kriterier for 2022, er det obligatorisk, at Green Key virksomheder skal udarbejde CO2-beregninger.

HORESTA vil i dette dokument give bud på, hvordan I som turistvirksomhed beregner jeres CO2-udledning, og om muligheden for at arbejde mod CO2-kompensation.

Der har været nedsat en arbejdsgruppe med Arp. Hansen, BCHG, Radisson og Saltoftehus, som har bidraget til arbejdet og indholdet af denne guide.

Vigtigt i forbindelse med CO2-beregninger

Følgende har været vigtigt i arbejdet med denne guide til CO2-beregninger:

- Beregneren følger principperne for Greenhouse Gas Protocol (GHG)
- Beregneren må gerne kunne bruges til at sammenligne sig med andre brancher.
- Det skal give mening at bruge beregneren, og den bør ikke være for kompliceret.
- CO2-beregneren skal ikke bruges til at rate eller spille turistvirksomheder ud mod hinanden. CO2-beregneren skal først og fremmest have fokus på at skabe forbedringer på stedet. Turistvirksomheder har forskellige forudsætninger og kan være svære at sammenligne. Nogle ligger i gamle bygninger, mens andre er i helt nye, mens nogle udbyder mange faciliteter fx spa eller bespisning, hvor andre har et mere simpelt koncept.
- På sigt bør det blive muligt at udarbejde nøgletal for området, som kan hjælpe medlemmerne.
- Det skal undgås, at medlemmer eller turistvirksomheder får et afhængighedsforhold til en enkelt leverandør af beregningerne.
- Beregneren skal ikke medføre store ekstra omkostninger for medlemmer.

Overblik og links...

	Alle
1.0	CO2 i turistbranchen
2.0	Hvorfor CO2-beregninger?
2.1	- CO2 og De 17 Verdensmål
2.2	- CO2-krav i Green Key kriterier
3.0	CO2-trappen
3.1	• CO2-reduktion
3.2	• Energitype og Vedvarende energi
3.3	• CO2-kompensation
4.0	CO2-beregninger
5.0	GHG Protokollen
5.1	• Opdeling i Scope 1, 2 og 3
6.0	CO2-beregnere
7.0	Hotel Carbon Measurement Initiative (HCMI)
8.0	Green Key hjemmeside og database
9.0	Virksomhedsguidens CO2-beregner
10.0	Fokus på større CO2-udledere: Bygning, mad og transport
11.0	CO2-kompensation og kvoter
12.0	Kommunikation
13.0	Opsamling af råd
14.0	Kilder og mere information

	CASES
1	CASE: Sinatur og CO2-neutral
2	CASE: BCHG brug af CO2-beregner
3	CASE: CONCITOs klimadatabase
4	CASE: BC Catering og CO2-beregner
5	CASE: Meyers CO2-beregner
6	CASE: Unilevers CO2-beregner for menuer

 = Tilbage til menu

 = Link til ekstern side

1.0 CO2 i turistbranchen

Øget fokus på CO2-udledning

Der har længe været fokus på CO2-udledningen i turistbranchen, og dette er intensiveret i de senere år.

Fokus har bl.a. været på opnåelse af økonomiske besparelser og miljømærker, som Green Key, Svanen m.fl.

I takt med øget fokus på klima finder flere virksomheder det vigtigt at vise samfundsansvar og bidrage til at holde klimabelastningen nede.

Turisterhvervet har vist, at det godt kan lade sig gøre at skabe vækst samtidig med, at CO2-forbruget reduceres.

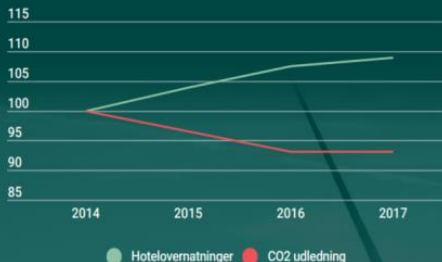

1.1 Vækst med mindre CO₂-udledning

FACTS AND FIGURES:

Overnatningserhvervet reducerer CO₂ udledning på trods af høj vækst

Antallet af overnatninger er steget med 9 pct. fra 2014 til 2017. I samme periode er CO₂ udledningen per gæst faldet med 14 pct., og den samlede CO₂ udledning er faldet med 7 pct. Erhvervet har med andre ord formået at skabe en bæredygtig vækst gennem en reduktion af CO₂ både totalt og relativt sideløbende med de høje vækstrater i antallet af overnatninger.

Hoteller mv. inkluderer hoteller, feriecentre, campingpladser og vandrerhjem.
Reference: Statistikbanken, Danmarks Statistik, DRIVHUS & TURIST

Restauranterhvervet udleder mindre CO₂ per gæst

Restauranterhvervet er – og har været – et vigtigt væksterhverv i Danmark i de seneste år. Væksten i omsætningen i erhvervet har været på 20 pct. fra 2014 til 2017. Dette har medført en stigning i den samlede udledning af CO₂, men mindre end erhvervets vækst og CO₂ udslippet per gæst er blevet mindre siden 2014.

Indeks 2014 = 100

Reference: Statistikbanken, Danmarks Statistik, DRIVHUS & FIKS særkørsel HORESTA.

Vækst men mindre CO₂

Tal fra 2014 til 2017 viser, at overnatning har formået at skabe en bæredygtig vækst gennem en reduktion af CO₂ både totalt og relativt sideløbende med høje vækstrater i antallet af overnatninger.

I samme periode er CO₂-udslippet per gæst også blevet mindre fra restauranter.

1.2 Overnatning og bespisning udleder 3 %

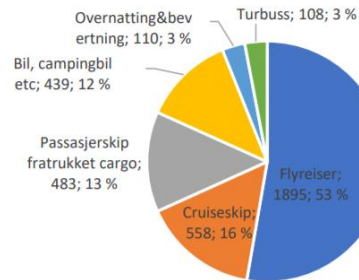
Fly den største udleder

Ifølge en [undersøgelse fra Norsk Reiseliv](#) af rejsesektorens udledning fra 2019 er flytransport med 53 % den største udleder af CO₂.

Overnatning og bespisning udgør kun 3 % af udledningen.

KLIMAGASSUTSLIPP KNYTTET TIL NORSK REISELIV

Fordeling av 3,6 mill tonn CO₂-utslipp reiselivssektoren

Figur 1. Samlede CO₂-utslipp fra norsk reiseliv er summert til 3,6 millioner tonn CO₂ i 2018. Den dominerende delen er knyttet til flyreiser, men også cruise, passasjerskip og bilreiser bidrar mye med cirka et halvt tonn CO₂ hver. CO₂-utslipp fra overnatning og bevertning utgjør tre prosent av samlede utslipp fra reiseliv.

2.0 Hvorfor udarbejde CO2-beregninger?

CO2-beregner er et nyttigt værktøj og efterspørges af kunder

Der kan være mange årsager til at arbejde med CO2-beregninger.

Den alt overskyggende grund er naturligvis at nedbringe virksomhedens og verdens CO2-belastning, som bidrager til forværring af klimaet.

Større virksomheder udarbejder selv CO2-regnskaber og efterspørger i stigende grad at få CO2-beregninger fra deres konference-, møde- og overnatningsaktivitet.

2.0 Hvorfor udarbejde CO2-beregninger?

Mulige årsager	Uddybning
Intern indsats for forbedring	En CO2-beregning kan bruges til at få overblik over eget forbrug og CO2-aftryk – især med henblik på at mindske det. Fx kan regnskabet give indtryk af, hvor der kan sættes yderligere ind og holdes øje med forbedringer.
Information til kunder og samarbejdspartnere	Nogle kunder og samarbejdspartnere efterspørger CO2-beregninger i forbindelse med rejser, møder og ophold. En række virksomheder bruger det i forbindelse deres eget CO2-regnskab.
Promovering af CO2-indsats fx ved at være CO2-neutralitet	Flere og flere virksomheder går offentlig ud med deres CO2-regnskab, hvor nogle anpriser sig som CO2-neutral eller tilsvarende. <u>Hvis CO2-indsatsen skal bruges i forbindelse med markedsføring og ekstern kommunikation anbefales det, at regnskabet verificeres af troværdig 3. part.</u> Har I opnået et mindre CO2-forbrug over nogle år ved brug af samme regnskabsmetode, kan det benyttes til at fremføre, at virksomheden har nedbragt CO2-regnskab med X % siden sidste år.
Forkant med lovgivning	Der er de seneste år gennemført en række initiativer og lovforslag i EU, der skal sikre et klimaneutralt EU i 2050. Det får betydning for danske virksomheder.

2.1 CO2 og FN's 17 verdensmål

Bidrage til opfyldelse af verdensmål 7, 12 og 13

Mange danske turistvirksomheder arbejder med at bidrage til FN's Verdensmål.

CO2-beregninger kan især bidrage til arbejdet med 3 verdensmål:

- ➔ **MÅL 7: BÆREDYGTIG ENERGI:** Målet er at sikre en universel adgang til elektricitet til en overkommelig pris og øge andelen af vedvarende energi væsentligt.
- ➔ **MÅL 12: ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION:** Målet er om effektiv styring af vores fælles naturressourcer, og måden vi bortskaffer giftigt affald og forurenende stoffer samt at tilskynde industrier, virksomheder og forbrugere til at genbruge og reducere deres affald.
- ➔ **MÅL 13: KLIMAINDSATS:** Målet er om at begrænse stigningen af den globale gennemsnitstemperatur til to grader over det før-industrielle niveau, og styrke modstandsdygtighed og klimatilpasning i sårbare regioner.

7 BÆREDYGTIG ENERGI

12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION

13 KLIMA-INDSATS

2.2 Green Key kriterier 2022

Overliggeren hæves for Green Key

Mange af Green Keys kriterier handler om at nedbringe energiforbruget og dermed CO2-belastningen. Samtidig motiverer pointkriterier til at benytte vedvarende energi og udfase de fossile energikilder.

Fra 2022 er der flere kriterier der vedrører CO2 og beregninger heraf. Det bliver obligatorisk, at alle Green Key virksomheder udarbejder en CO2-beregning.

Herudover er der en række pointkriterier vedrørende forhold til kompensation og neutralitet.

Green Key er bevidst om, at det er et kompliceret område, og at det er svært at udarbejde beregningerne, som holder 100 %. Derfor vil der også være en indkøringsfase.

2022 er et test- og afprøvningsår, hvor både Green Key og de mærkede virksomheder får erfaringer med at udarbejde beregningerne.

Fra 2023 skal mærkede virksomheder indsende beregning til Green Key.

2.2 Green Key kriterier 2022 om CO2

1	Miljøledelse	Kriterium	Type
1.10	CO2-aftryk	Virksomheden beregner dele af sit CO2-aftryk med anerkendt målingsværktøj.	Obligatorisk
1.11	CO2-forbedring	Virksomheden sætter mål for at nedbringe sit CO2-aftryk.	Pointkriterium 3 point
1.12	CO2-neutral	Virksomheden kan dokumentere CO2-neutralitet for minimum scope 1 og 2 i Greenhouse Gas Protocol Standard.	Pointkriterium 5 point
1.13	CO2-kompensation	Gæster tilbydes mulighed for CO2-kompensation.	Pointkriterium 3 point

3.0 CO2-trappen

CO2-trappen hjælper med prioritet

CO2-indsatsen kan opdeles i 3 niveauer i prioriteret rækkefølge, hvor energi- og CO2-reduktion ved aktiviteter er vigtigst, mens energitype kommer derefter og sidst kan der arbejdes med CO2-kompensation.

1. CO2-reduktion ved aktiviteter

2. Energitype og vedvarende energi

3. CO2-kompensation

3.1 CO2-besparelser på energi

Energibesparelser er bedst

Den energi der påvirker miljøet mindst er den energi, som ikke bruges.

Energibesparelser er fortsat den vigtigste metode til at nedbringe CO₂-udledningen. Det skal fortsat være udgangspunktet for arbejdet med CO₂.

Derfor spiller energibesparelse en afgørende rolle for støttemuligheder og har meget stort fokus for mange miljømærker som Svanen, Blomsten, Green Key, Green Restaurant, Green Camping m.fl.

3.1 CO2-besparelser på øvrige områder

Øvrige CO2-besparelser

CO2-besparelser handler ikke kun om energi brugt i bygningen. Der kan også opnås store CO2-besparelser i forhold til indkøb, transport og andre aktiviteter.

I kan via jeres indkøb og tilbud til gæsterne være med til at holde CO2-udledningen nede. Fx kan der være store besparelser i forhold til valg af fødevarer og arbejde med minimering af madspild.

Dette er derfor også indbefattet i miljømærker som Svanen, Blomsten, Green Key, Green Restaurant, Green Camping m.fl.

3.2 Energitype og vedvarende energi

Energitype har stor betydning

Valg af energitype er næste skridt på CO₂-trappen. Den energi der bruges bør være så ren som muligt.

Vedvarende energi på sol, vand eller vind er klart det bedste, mens det er dårligst for klimaet at benytte fossile kilder, som kul og olie.

Mellem disse findes andre energiformer som naturgas, biobrændsel og træpiller.

Herudover er der divergerende meninger om atomkraft, som ikke udbydes i Danmark.

Sol, vind og vand

Biobrændsel/ træpiller

Affald

Naturgas

Kul og olie

3.2 Energitype og vedvarende energi

Mere vedvarende energi

Vi kan ikke helt undgå at bruge energi, men jo mere der flytter til vedvarende energi – både intern og ekstern produktion – jo mindre påvirker det klimaet.

Vedvarende energi kan opdeles i:

- Egen produktion af vedvarende energi fra vand, vind og sol
- Køb af vedvarende energi

3.2 Stil krav til dit el-produkt

Er din grønne energi grøn?

Det er vigtigt, at I forholder jer kritisk, når I køber 'grøn' strøm.

Anbefalede elprodukter:

- 1) Indeholder klimatiltag via Gold Standard eller Verified Carbon Standard på mindst 300 g CO₂/kWh.
- 2) Giver kunden viden om og mulighed for at spare på strømmen.
- 3) Har let tilgængelig oplysning om det aktuelle CO₂-aftryk (på timebasis) og gøre det lettere for kunden at flytte sit forbrug til tidspunkter, hvor der er meget sol og vind i elsystemet.

3.2 Forbrugerombudsmandens 2 blade

De 2 blade hjælper jer på vej

Forbrugerombudsmanden har i 2020 lanceret nye retningslinjer til el-leverandører, som markedsfører strøm fra vedvarende energikilder. Her indføres 2 blade, som skal hjælpe forbrugerne på vej.

Den nye mærkningsordning indeholder to kategorier:

1. Et grønt blad – er til el-leverandører, der leverer strøm baseret på 100 procent vedvarende energi.
2. To grønne blade – er til el-leverandører, der ud over de 100 procent vedvarende energi, har gennemført andre klimatiltag, som begrænser udledningen af drivhusgasser.

ELPRODUKT MED ÉT GRØNT BLAD

Når et elprodukt er markeret med ét grønt blad, betyder det at strømmen er produceret fra 100% vedvarende energi. Der er dog ikke taget stilling til yderligere klimatiltag fra producentens side af.

For at kunne opnå det ene blad, skal eludbyderen kunne fremvise en oprindelsesgaranti, der som minimum svarer til forbrugerens samlede elforbrug.

ELPRODUKT MED TO GRØNNE BLADE

Når et elprodukt er markeret med to grønne blade, er det også baseret 100% på vedvarende energikilder. Desuden har producenten også have taget stilling til yderligere klimatiltag. Helt konkret betyder det, at producenten også investerer i at begrænse CO₂-udledningen.

For at kunne opnå to blade, skal eludbyderen ligeledes kunne fremvise oprindelsesgarantier, der som minimum svarer til forbrugerens samlede elforbrug.

3.2 Fem råd om køb af grøn strøm

Energimæglerens 5 bedste råd

1. Overvej din risikoprofil
2. Krav fra kunderne om bæredygtighed
3. Indhent tilbud fra min. 3 leverandører
4. Undgå "Greenwashing"
5. Overvåg el-priserne

Kilde: www.go2greenenergy.dk

ENERGIMÆGLERENS 5 BEDSTE RÅD OM INDKØB AF GRØN STRØM

Energimarkedet er komplekst - Der findes i dag mere end 45 elskabere, som du kan vælge imellem. Tilsammen tilbyder de mere end 200 forskellige produkter, og ofte bruger de forskellige termer til at beskrive disse produkter. Her får du vores 5 bedste råd til at finde den udbyder og det produkt, der tilfredsstiller lige præcis dine behov i forhold til pris, budgetskikthed og CSR.

OVERVEJ DIN RISIKOPROFIL

Det første du skal overveje, når du kigger på elaftaler, er dit behov for budgetskikthed versus din risikovillighed.

Set over en længere periode, er det historisk billigere at være på en variabel aftale. En variabel pris svinger dog i løbet af dagen og kan være meget forskellig fra år til år. Dette gør, at man i nogen år har en højere udgift til et end man havde budgetteret. Ønsker man budgetskikthed kan det være en god ide, at man på forhånd låser hele eller dele af sin elpris fast via en fastprisaftale, så man undgår de økonomiske udsving.

KRAV FRA KUNDERNE OM BÆREDYGTIGHED

Forventningerne til danske virksomheders indsats på miljøområdet vokser, og flere og flere virksomheder oplever kunder, der lægger vægt på miljø og bæredygtighed i deres valg af leverandør og samarbejdspartnere. En grøn profil er derfor i stigende grad blevet et konkurrenceparameter. Mange virksomheder tror det er en dyr ekstra udgift at støtte den grønne omstilling i elforbruget - Dette er ikke altid tilfældet.

INDHENT TILBUD FRA MIN. 3 LEVERANDRERE

Dette punkt kan godt virke som en åbenlys anbefaling. Dog ser vi at virksomheder ofte blot genforhandler med deres eksisterende leverandører, da det umiddelbart er det letteste. Udfordringen er nemlig, at elskaberne bruger forskellige termer, gebyrer og priszstrukturer, hvilket kan gøre det svært at sammenligne.

Når du indhenter tilbud, er det derfor vigtigt, at du får hvert enkelt selskab til at udspecificere deres priser inklusive gebyrer og tillæg.

UNDGÅ "GREENWASHING"

Forbrugerombudsmanden har lavet klare retningslinjer for, hvordan elskaberne må markedsføre sig omkring grøn energi. Dette er også din nøgle til at forstå, hvad du må formidle videre til dine gæster - vær opmærksom på hvordan I formulerer jer, når I har købt grøn strøm. Brug en rådgiver til at hjælpe med de præcise formuleringer.

OVERVÅG ELPRISERNE

Priserne kan variere voldsomt alt efter udbud og efterspørgsel, som påvirkes af en række lokale og globale parametre, som vind og vejr, gas, kul- og oliepriser, fragtrater og prisen på CO2 kvoter, samt den generelle verdensøkonomi. Vores anbefaling er, at du får markedsføring med som en del af aftalen med enten dit elskaber eller med en uvildig energimægler, som har overblik over markedet.

YDERLIGERE INFORMATION

Ønsker du den udvidede guide eller har du spørgsmål til hvordan du opnår den bedste aftale, kan du kontakte os på nedenstående:

✉ info@go2greenenergy.dk

☎ +45 42 44 39 44

🌐 www.go2greenenergy.dk

Som uvildig energimægler kan vi gennemskue denne kompleksitet og finde den rette udbyder, som kan leve op til vores krav om gennemsigtighed i forhold til priser og vilkår.

DET ER FAKTISK DET, VI GØR - HVER DAG!

3.3 CO2-kompensation

Tredje trin på CO2-trappen

Flere benytter CO2-kompensation for den energi, som ikke bygger på en vedvarende energi.

Her er det vigtigt at vælge den rette løsning, og at være klar over hvor megen energi, virksomheden selv bruger.

[Læs mere om kompensation under punkt 11.0](#)

4.0 Om CO2-beregninger

Vigtigt med troværdige beregninger

En forudsætning for kompensation og en målrettet indsats er, at virksomheden kender sit eget CO2-forbrug. Her findes en række forskellige muligheder med forskellig detaljeringsgrad, troværdighed og omfang.

Det anbefales at bruge anerkendte beregningsmetoder og at de lever op til Greenhouse Gas (GHG)-protokollen eller ISO 14064, som er en detaljeret standard for hvordan et klimaregnskab udføres.

5.0 Benyt GHG protokol

Brug beregningssystem, som lever op til GHG Protokollen

- Greenhouse Gas (GHG)-protokollen beskriver standardiserede rammer til måling og styring af drivhusgasemissioner fra private og offentlige sektorer, værdikæder og afbødning.
- GHG Protocol bygger på et 20-årigt partnerskab mellem World Resources Institute (WRI) og World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) og arbejder sammen med regeringer, brancheforeninger, NGO'er, virksomheder etc.

5.1 GHG protokols principper

GHG bygger på følgende principper:

- **RELEVANS:** Beregningen afspejler korrekt virksomhedens drivhusgasemissioner.
- **FULDSTÆNDIGHED:** Al relevant information og data indgår for drivhusgasemissionskilder og oplyser og begrundet eventuelle særlige undtagelser.
- **KONSISTENS:** Bruger konsekvent og ens metode til sammenligning af emissioner over tid.
- **GENNEMSIGTIGHED:** Beregningerne bygger på gennemsigtighed med oplysning af alle relevante forudsætninger, synligt regnskab og anvendte beregningsmetoder og datakilder.
- **NØJAGTIGHED:** Usikkerhed bør reduceres mest muligt.
- **KONSERVATIVT:** Brug af konservative antagelser, så der ikke overdrives.
- Læs mere her: <https://ghgprotocol.org/> →

5.2 GHG opdeler i Scope 1, 2 og 3

Scope 1: Direkte emissioner fra ejede eller kontrollerede kilder.

Scope 2: Indirekte emissioner fra produktion af købt elektricitet, damp, varme og køling, der forbruges af det rapporterende selskab.

Scope 3: Alle andre indirekte emissioner, der opstår i en virksomheds værdikæde.

5.3 Typisk Scope 1, 2 og 3 på virksomhedstype

Type	Scope 1	Scope 2	Scope 3A	Scope 3B
Hotel/hostel	Brændstof egen transport Brændstof til havemaskiner	El, vand og varme for bygning	Indkøbte råvarer og tjenesteydelser Medarbejders transport Affald	Gæsters transport
Restaurant	Brændstof egen transport Brændstof til havemaskiner	El, vand og varme for bygning	Indkøbte råvarer og tjenesteydelser Medarbejders transport Affald	Gæsters transport
Catering	Brændstof egen transport Brændstof til havemaskiner	El, vand og varme for bygning	Indkøbte råvarer og tjenesteydelser Medarbejders transport Affald	Gæsters transport
Camping	Brændstof egen transport Brændstof til havemaskiner	El, vand og varme for bygning	Indkøbte råvarer og tjenesteydelser Medarbejders transport Affald	Gæsters transport
Attraktion	Brændstof egen transport Brændstof til havemaskiner	El, vand og varme for bygning	Indkøbte råvarer og tjenesteydelser Medarbejders transport Affald	Gæsters transport

5.4 Typisk Scope 1, 2 og 3 på virksomhedstype

	Emissionsfaktorer
Scope 1	Energistyrelsen* Emissionsfaktorer for brændsler: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/CO2/standardfaktorer_for_2020.pdf ➔ CO2-rapportering-og-returering
Scope 2	Energinet* Emissionsfaktorer for elektricitet i Danmark: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Tilskud/co2-emissionsfaktorer_og_standardenergipriser.pdf ➔ IEA Emissions Database** Emissionsfaktorer for lokations-baseret elektricitet i udlandet: https://www.iea.org/subscribe-to-data-services/co2-emissions-statistics ➔ Energistyrelsen* For nationalt gennemsnit for fjernvarme: https://ens.dk/service/statistik-data-noegletal-og-kort/noegletal-og-internationale-indberetninger ➔
Scope 3	Department for Environment Food and Rural Affairs (DEFRA)* https://www.gov.uk/government/collections/government-conversion-factors-for-company-reporting ➔ Ecoinvent og GaBi** Life-cycle-assessments. Indeholder mere specifikke og mere detaljerede emissionsfaktorer. ➔ https://www.ecoinvent.org/ http://www.gabi-software.com/nw-eu-danish/index/ EXIOBASE** Indeholder samme type information som DEFRA, men inkluderer flere markeder, herunder det danske. https://www.exioibase.eu/ ➔

5.5 Typiske Scope 3 kategorier

UPSTREAM (INPUT)

- 1 - Indkøb
- 2 - Etablering og anlæg
- 3 - Forbrænding minus scope 1 og 2
- 4 - Transport af gæster
- 5 - Affald på stedet
- 6 - Forretningsrejser
- 7 - Medarbejderpendling
- 8 - Leasede aktiviteter

PÅ VIRKSOMHEDEN

DOWNSTREAM (OUTPUT)

- 9 - Transport og distribution
- 10 - Forarbejdning af solgte produkter
- 11 - Brug af solgte produkter
- 12 - Behandling og bortskaffelse
- 13 - Leasede aktiviteter
- 14 - Franchises
- 15 - Investeringer

6.0 CO2-Beregnere

På stedet

- Hotel Carbon Measurement Initiative (HCMI)
- Green Key database
- Virksomhedsguiden

Maden

- CONCITO
- UNILEVER
- BC Catering beregner
- Virksomhedsguiden med Niras-beregninger

Transport

- Virksomhedsguiden med Niras-beregninger
- Naboskab i guide for events

Case: Sinatur brugt GHG-regnskab til CO-aftryk

Sinatur har beregnet CO₂-udledning efter den internationale standard Greenhouse Gas Protocol. Processen omfatter hele værdikæden og giver et validt datagrundlag at arbejde ud fra.

I samarbejde med rådgivningsvirksomheden BetterGreen har hotelkæden fået kortlagt sin 2019-udledning.

Kortlægningen er opdelt i tre grupper:

- **Scope 1**, som er direkte udledninger fra energiproduktion på egne anlæg. Her er bl.a. målt på Sinaturs forbrug af diesel, benzin og naturgas samt energiproduktionen på egen vindmølle, solceller og biomasseanlæg.
- **Scope 2**, som er indirekte udledninger som fx elektricitet. Her har Sinatur bl.a. målt på forbrug af el og varme.
- **Scope 3**, som er andre indirekte udledninger, der primært omfatter indkøb til driften. Her har Sinatur beregnet CO₂-udledning forbundet med indkøb af råvarer, mad, linnedvask, inventar og køkkenudstyr, og selv medarbejdernes kørsel til og fra arbejde indgår i regnskabet.

Størstedelen af CO₂-aftrykket fra Sinatur Hotel & Conference ligger i Scope 3, dvs. de indirekte udledninger i værdikæden.

Med GHG-regnskab har Sinatur et værktøj, der understøtter arbejdet med at reducere Sinaturs klimaaftryk og nå helt i mål med at blive CO₂-neutrale. Og et vigtigt skridt på vejen mod at blive CO₂-positive inden 2030.

Læs mere: [Om Sinaturs samfundsambition og arbejde med nedbringe CO₂](#) ➔

7.0 Hotel Carbon Measurement Initiative (HCMI)

Sustainable Hospitality Alliance

Hotel Carbon Measurement Initiative (HCMI)

December 2016

Responsible hospitality for a better world

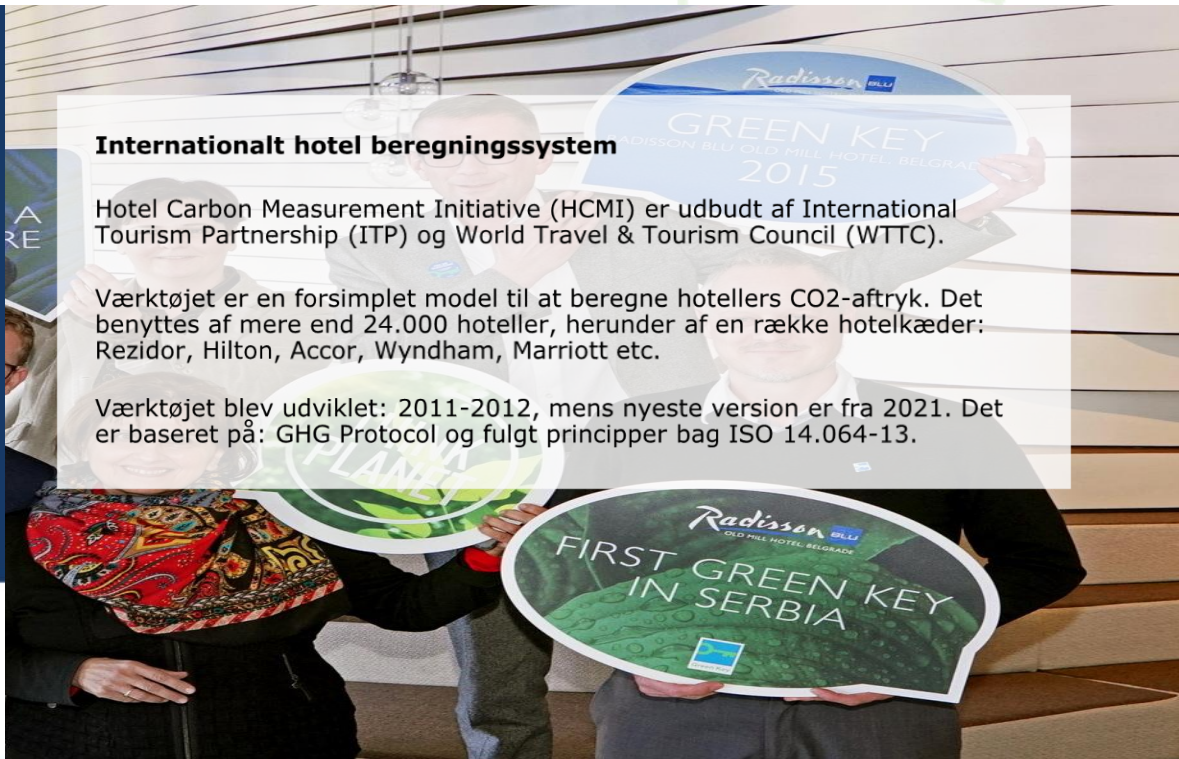
In collaboration with:
WORLD TRAVEL & TOURISM COUNCIL

Internationalt hotel beregningssystem

Hotel Carbon Measurement Initiative (HCMI) er udbudt af International Tourism Partnership (ITP) og World Travel & Tourism Council (WTTTC).

Værktøjet er en forsimplet model til at beregne hotellers CO₂-aftryk. Det benyttes af mere end 24.000 hoteller, herunder af en række hotelkæder: Rezidor, Hilton, Accor, Wyndham, Marriott etc.

Værktøjet blev udviklet: 2011-2012, mens nyeste version er fra 2021. Det er baseret på: GHG Protocol og fulgt principper bag ISO 14.064-13.

7.1 Hotel Carbon Measurement Initiative (HCMI)

Inklusiv:

- Areal:
 - Værelsesareal
 - Mødeareal
 - Øvrig gæsteareal
 - Minus privatareal
- Udliciteret vaskeri
- Anden udledning

Eksklusiv:

- Transport til og fra hotel
- Produktindkøb herunder mad
- Øvrige udliciterede aktiviteter (minus vask)
- Affaldshåndtering
- Køb af vedvarende energi

8.0 Beregner på GreenKey.global

Green Key

Forenklet beregner på GreenKey.global

På Green Keys internationale hjemmeside findes også et forenklet værktøj til at beregne sit CO₂-forbrug, som bygger på HCMI.

Det er også muligt at indtaste tal for vand og affald.

Ny database ved at blive testet til at danne rapporter og senere nøgletal.

Læs mere: [Carbon calculation tool](#)

SITE INFORMATION

Total area of guest rooms and corridors (m2)

Total area of meeting facility space (m2)

Total number of guest rooms

Total number of occupied rooms for the reporting year

Does the hotel/site have any private space (outsourced space inside to the hotel) of which the consumption figures are included in the general calculation above?

- Yes
 No

ENERGY CONSUMPTION

Total Electricity consumption in kWh for the reporting year

Total Gas consumption in kWh for the reporting year

9.0 Virksomhedsguidens CO2-beregner

Erhvervsstyrelsen CO2-beregner på virksomhedsguiden

Du kan bruge CO2-beregneren til at få overblik over, hvor meget drivhusgas din virksomheds aktiviteter udleder, og få idéer til, hvordan du kan nedbringe dit klimaaftryk.

Med CO2-beregneren kan du udregne klimabelastningen af din virksomheds aktiviteter. Du kan både udregne direkte og indirekte udledninger. Virksomhedens direkte udledninger er typisk forbundet med forbruget af el, gas og varme, mens de indirekte udledninger er forbundet med din virksomheds aktiviteter i hele værdikæden. Det vil sige fx fra indkøb af materialer og produkter, håndtering af affald, eller i forbindelse med den udledning, der kommer ved brugen af virksomhedens produkter mv.

Virksomhedsguiden er én samlet indgang til hjælp og vejledning om opstart, drift og udvikling af din virksomhed.

9.1 Fordele ved Virksomhedsguidens CO2-beregner

Mange fordele ved brug af Virksomhedsguiden

- Den er gratis at benytte
- Den er seriøs men ikke for omfattende at benytte
- Den kan bruges af alle brancher og virksomheder
- Den er udbudt af og udviklet for Erhvervsstyrelsen
- Den bygger på GHG-protokollen.
- Det er i øjeblikket et excel-ark, men der er afsat midler til at gøre det virtuelt inden udgangen af 2021
- Mange emissionsfaktorer bygger på beregninger fra Niras, men der er afsat midler til at beregne nye emissionsfaktorer, som verificeres af Energistyrelsen.
- Det er muligt at indskrive egne emissionsfaktorer

9.2 Ulemper ved Virksomhedsguidens CO2-beregner

Ingen CO2-beregner er perfekt

- Det er fortsat nødvendigt at benytte en 3 parts verificering i forhold til at promovere indsats
- Der er ikke indbygget konvertering af enheder i CO2-beregneren. [Men der henvises til den...](#) →
- Ikke helt tydelig i forhold til opdeling i scope 1, 2 og 3.
- Den er aldrig bedre end de tal, som taster ind
- Stadig en forenkling af virkeligheden
- Kræver stadig godt kendskab til Excel-ark.

9.3 Virksomhedsguiden – CO2-beregner

Før du starter:

1. Beregningsværktøjet fungerer kun i versioner af Excel fra 2007, 2010, 2013 og 2016, og kan ikke forventes at virke i andre regnearksprogrammer.
2. Gem denne fil lokalt på dit eget drev eller i skyen.
3. Aktivitéer indhold ved at godkende makroer
4. Aktivér rettelser for at du kan indtaste data i værktøjet

Sådan kommer du i gang:

1. Læs "Introduktion"
2. Læs "Vejledning"
3. Udfyld "Stamdata"
4. Start din beregning ved at indtaste data i relevante inputark. Bemærk at det ikke er sikkert alle inputark vil være relevante for jer.
5. Se Resultat

Det kan du:

1. Lave en vejledende eller detaljeret beregning af udledningen af drivhusgasser for din virksomheds aktiviteter eller aktiviteter fordelt på P-nummer.
2. Se og printe resultaterne af beregningerne
3. Se de i beregningerne anvendte emissionsfaktorer
4. Få inspiration til hvordan du kan bruge konti fra dit regnskab i beregningerne af klimabelastningen for din virksomhed eller P-nummer

Det kan du IKKE:

1. Bruge resultaterne direkte til certificering af virksomheds udledning af drivhusgasser
2. Anvende beregningsværktøjet som andet vejledende for niveauet af din virksomheds af drivhusgasser
3. Foretage produktsammenligninger i markedsføringsøjemed
4. Medregne undgåede udledninger i forbindelse med CO2-kompensering.

https://virksomhedsguiden.dk/erhvervsfremme/content/temaer/groen_omstilling/ydelser/beregn-din-virksomheds-klimaaftryk-med-co2-beregneren/88420008-422f-4449-94e9-71bc601c6e38/ ➔

beregningsværktøjet

Forside

Introduktion

Stamdata

Energi & processer

Indkøb

Transport

Affald & genbrug

Solgte produkter

Resultat

Resultat GHG

Emissi...

HORESTA

9.4 Virksomhedsguiden – CO2-beregner

Bemærk også følgende om CO2-beregneren

- CO2-beregneren følger kalenderåret
- Emissionsfaktoren for el-forbrug i Danmark falder løbende i takt med, at elnettet omstilles til vedvarende energikilder
- Der er ikke indbygget funktioner til konvertering af enheder i CO2-beregneren. Brug: <https://www.iea.org/reports/unit-converter-and-glossary>
- Vigtigt med valg af enheder
- Hvis din virksomhed køber grøn energi, skal du bruge en såkaldt individuel el-deklaration.

Case: BCHG benytter Virksomhedsguiden

BCHG beregner CO2-aftryk med Virksomhedsguiden

Flere og flere af BC Hospitality Groups gæster efterspørger tal om deres CO2-forbrug ved ophold, møder eller konferencer. Derfor har BCHG længe arbejdet med CO2-beregninger.

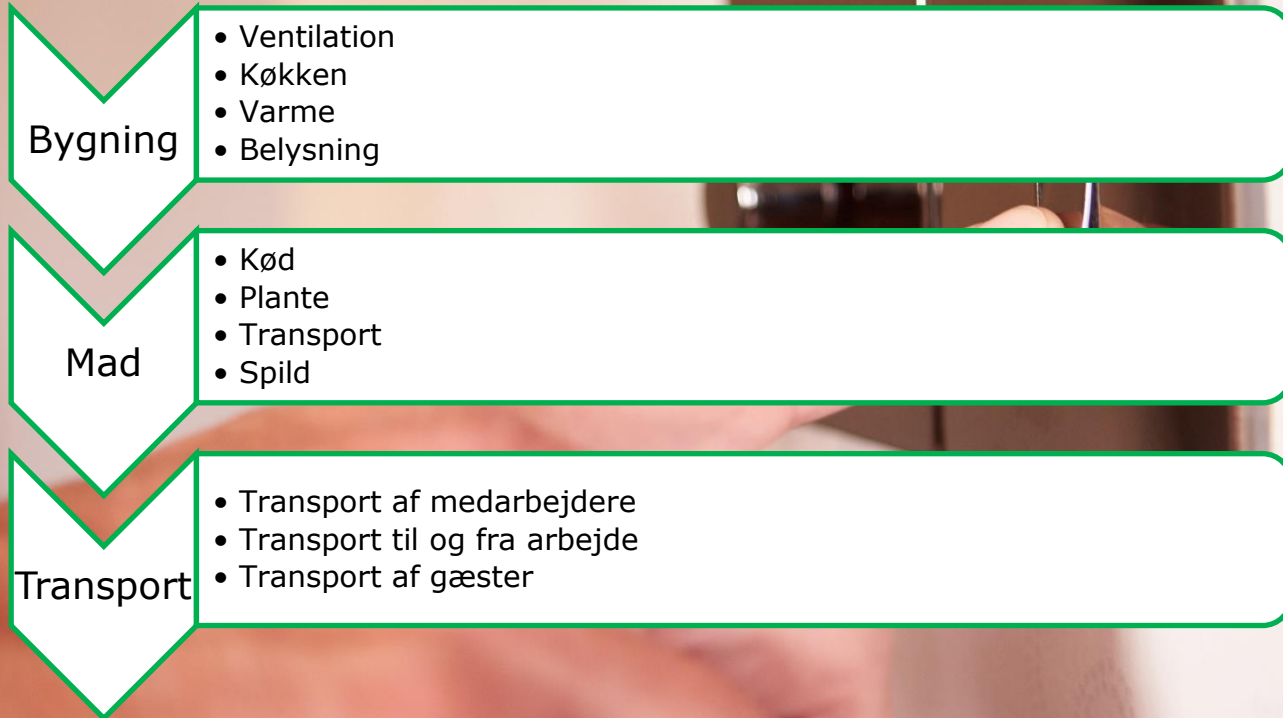
BCHG bruger primært CO2-værktøjet på Virksomhedsguiden.

Koncernen skal ligeledes bruge tallene til udarbejdelse af en klimastrategi og for at være på forkant med lovgivning.

10.0 Fokus på største CO2-udledere

10.1 CO2-udledning fra bygning

Ofte måling på bygninger

Emissionen fra bygningen er ofte den nemmeste at udregne, da din virksomhed i de fleste tilfælde har data for virksomhedens brug af el, vand og varme, som bruges til opvarmning, ventilation, belysning, elektroniske apparater etc.

Jo flere data og målere I har for de enkelte områder, jo nemmere er det at finde besparelser og undgå spild.

Bygningens forbrug ligger for det meste i scope 2.

Dette kan så modregnes egen produktion af vedvarende energi.

10.2 CO₂-udledning ved fødevarer

Generelt er det kompliceret at beregne fødevarers CO₂-aftryk, da der er mange faktorer, som spiller ind.

I forhold til din virksomheds CO₂-beregning, kan det være ekstra svært, da der indgår mange varernumre, som ofte skifter.

Hvis din virksomheds menukort og udbud ofte skifter, bliver det endnu vanskeligere.

Der findes i øjeblikket ikke en skudsikker løsning i forhold til beregning af fødevarers CO₂-aftryk. Men hjælpen er på vej.

Niras har beregnet nogle emissionsfaktorer, som er indarbejdet i Virksomhedsguiden. Regeringen har afsat midler til at forbedre disse, så de kan verificeres af Energistyrelsen.

Senest har CONCITO udarbejdet en klimadatabase, som fx bruges hos en grossist som BC Catering og Meyer. Tidligere har Unilever offentliggjort et værktøj på deres hjemmeside.

Case: Den store klimadatabase fra CONCITO

Database fra CONCITO gør os klogere på fødevarers klimabelastning

Med "Den store klimadatabase" giver Danmarks grønne tænketank CONCITO nu virksomheder, myndigheder og borgere fri adgang til livscyklusanalyser af klimabelastningen fra 500 af de mest almindelige fødevarer og drikkevarer. Database er et unikt værktøj, der med større præcision end nogensinde kan belyse klimaeffekten af vores fødevarerforbrug og bidrage til at fremme mere klimavenlige madvaner.

"Den store klimadatabase" er udgivet af CONCITO i samarbejde med 2.0 LCA consultants og med støtte fra Salling Fondene, er den første offentligt tilgængelige database i verden med ensartede, detaljerede og transparente beregninger af det gennemsnitlige klimaaftryk fra så mange forskellige fødevarer.

Klimadatabasen vil være oplagt at bruge som grundlag for klimaberegnete opskrifter og måltider, klimaberegning af fødevarerindkøb i virksomheder og husholdninger, undervisning af skoleelever, opkvalificering af køkkenpersonale, oplysningskampagner og meget andet.

Den store klimadatabase findes på <http://denstoreklimadatabase.dk/>. ➔

Case: CO2-beregner hos grosist

AB Catering, BC Catering og Incos CO2-beregner hjælper kunderne med klimaregnskab

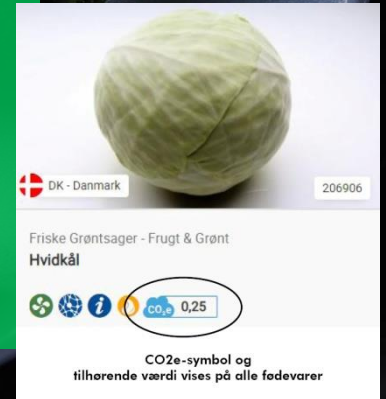
Som led i den højaktuelle klimadebat og på baggrund af forespørgsler fra flere kunder, har Dansk Cater, AB Catering, BC Catering og Inco valgt at komme med deres bedste bud på, hvad de varer, der sælges gennem deres forretning, sætter af klimaaftryk.

På AB Catering, BC Catering og Incos webshop kan du nu på størstedelen af fødevarerne se et CO2e-ikon med en værdi pr. produkt. Værdien (fx 1,02) angiver, hvor mange kilo CO2, der er udledt pr. kg. drænvægt af den pågældende råvare.

Du vil se, at der indsættes et "e", som står for emission eller udledning. Værdien pr. vare - fx 1,02 pr. kg. peberfrugt - betyder dermed, at produktion, evt. forarbejdning og transport af 1 kg. drænvægt af denne vare har udledt 1,02 kg. CO2 eller kuldioxid.

Webshoppen lægges op af "Den store klimadatabase", som er lavet af Concito i samarbejde med 2.-0 LCA consultants.

I forlængelse er der udviklet en CO2-rapport, hvor der analyseres på diverse fødevarekategorier, gennemsnits CO2e værdier, mv., som kunder kan få tilsendt.

CASE: CO2-kortlægning hos Meyer

Meyers måler deres klimaaftryk

I Meyers har de gennemført en omfattende og detaljeret kortlægning af klimaaftrykket ved alle virksomhedens aktiviteter og sat skarpe klimamål. Meyers udleder i dag 3,5 kg CO₂, hver gang den serverer 1 kg mad, hvilket er 10 pct. lavere end basisåret for målingerne, 2018.

Det er lavet i samarbejde med konsulentvirksomheden 2.-0 LCA, der også står bag den grønne tænketank Concitos store klimadatabase for fødevarer. Her sikrer over 27.000 datasæt fra den verdensomspændende database Exiobase, at alle råvarer i Meyers' køkken bliver vurderet helt ned til de ca. 1,5 pct. af CO₂-udledningen, der f.eks. stammer fra traktoren i en sukkerroes livscyklus.

CASE: Unilevers CO₂-beregner

CO₂-beregner

Beregn CO₂-belastningen på din menu

START

CO₂-beregner for din menu

Unilever har udarbejdet et værktøj, så du kan se, hvordan din menu påvirker miljøet.

Sådan kommer du i gang:

1. Tag udgangspunkt i en af dine eksisterende opskrifter, og klik på de tilsvarende ingredienser på vores liste. Voila – nu har du en måling på rettens CO₂-belastning. Vær opmærksom på, at tallene angiver belastningen for 1 portion.
2. Ikke godt nok? Arbejd med råvarerne, indtil du opnår et resultat, du er tilfreds med.
3. E-mail din nye opskrift til dig selv.

FIND CO₂-BEREGNEREN HER

HORESTA

10.2 CO₂-udledning ved transport af fødevarer

Transport ofte en lille del af det samlede CO₂-aftryk

Generelt udgør transporten under 10 procent af en fødevarers klimabelastning. Den største udledningen kommer fra selve dyrkningen. Så dansk og importeret frugt har næsten den samme udledning. Udenlandske æbler har eksempelvis et CO₂ aftryk på 0,5 kg CO₂ per kg, mens danske æbler har 0,4 kg CO₂ per kg. Det viser tal fra den grønne tænketank, CONCITO (2019).

Frugt og grønt transporteret med skib og lastbil, der har en lavere belastning end fly. Det er kun ganske få fødevarer såsom friske blåbær, der bliver transporteret med fly fra Chile i vinterhalvåret.

I langt de fleste tilfælde vil den største belastning fra transporten ske, når varen køres til din virksomhed.

10.3 CO2-udledning ved transport

Transport har en stor CO2-belastning

Transport tegner sig for næsten 30% af EU's samlede CO2-emissioner, og heraf stammer 72% fra vejtransport.

Det kan være vanskeligt at afgøre, hvilke der er vigtigst at tage med i dit regnskab. Men du kan starte med at tage transport fra Scope 1 og 2, som dog er den mindste del, da det meste ligger i scope 3.

Scope 1:

- Transport rundt på virksomheden
- Transport af gæsten på virksomheden

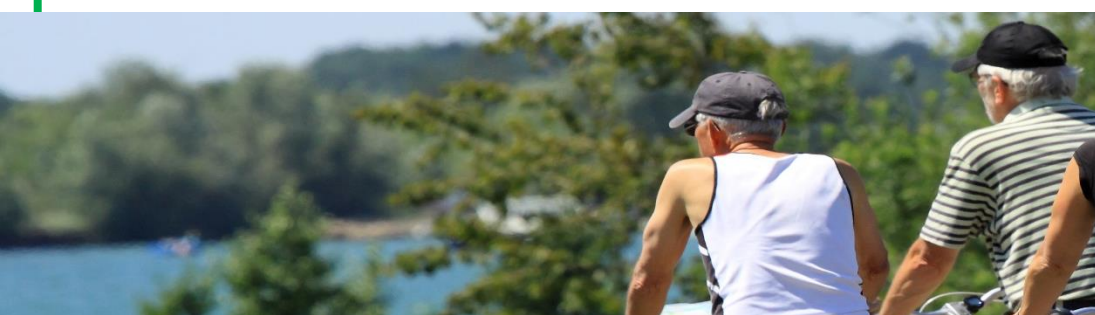
Scope 3:

- Transport af gæster til og fra virksomheden
- Transport af medarbejdere til og fra
- Transport af medarbejdere i forbindelse med arbejdet
- Transport ved indkøb

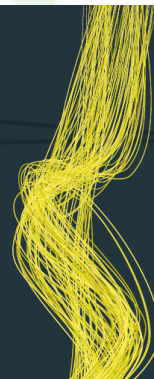

10.3 CO2-udledning ved transport

Eventguide for grønne & bæredygtige events

CO2-UDLEDNING I GRAM PR. PERSON PR. KILOMETER

207

En person i bil
(benzin)

198

Deltager i bil
(diesel)

84

Deltager i bil
(hybrid)

43

Deltager i bil
(elektrisk)

55

Deltager i privat
bus

52

Deltager i
delebil med
4 passagerer
(benzin)

69

Deltager i
offentlig bus
(diesel)

60

Deltager i tog
(diesel)

0

Deltager til fods/
cykel

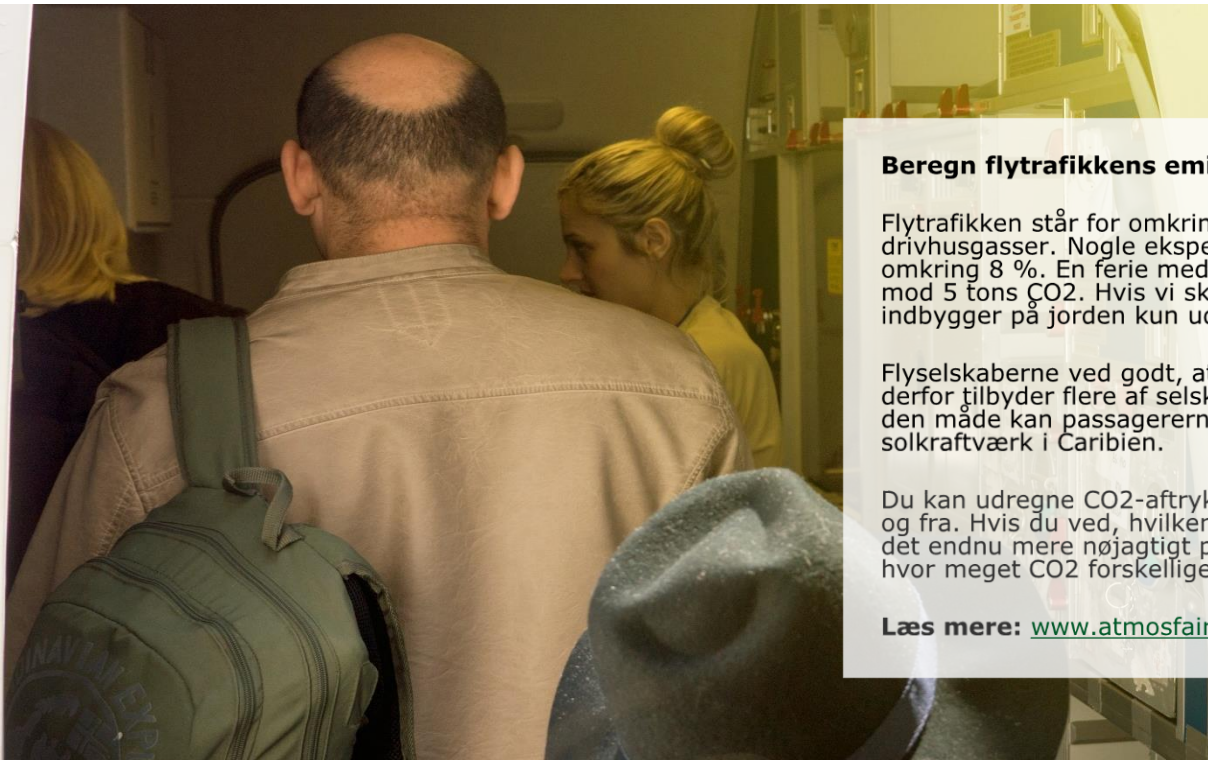
Kilde: Naboskab

Transport 9

10.3 Beregn flytures CO2-udslip

Beregn flytrafikkens emission

Flytrafikken står for omkring 3 % af den globale udledning af drivhusgasser. Nogle eksperter mener, at tallet er højere - nærmere omkring 8 %. En ferie med fly til for eksempel Thailand udleder op mod 5 tons CO₂. Hvis vi skal stoppe opvarmningen af jorden, bør hver indbygger på jorden kun udlede 2-3 ton CO₂ om året.

Flyselskaberne ved godt, at CO₂-udledningen ved at flyve er høj, og derfor tilbyder flere af selskaberne CO₂-kompensation for turen. På den måde kan passagererne købe aflad ved for eksempel at støtte et solkraftværk i Caribien.

Du kan udregne CO₂-aftryk for din tur ved at taste, hvor du rejser til og fra. Hvis du ved, hvilken slags fly du flyver med, kan du udregne det endnu mere nøjagtigt på hjemmesiden. Der er nemlig forskel på, hvor meget CO₂ forskellige fly udleder.

Læs mere: www.atmosfair.de/en/offset/

10.3 Transport af gæster?

Regnskab med og uden gæsters transport

Det kan diskuteres om transport af gæsten bør indgå i CO2-regnskabet. Overordnet har virksomheden ikke meget at gøre i forhold til dette, og det fylder som nævnt meget i det samlede CO2-regnskab fx hvis I er vært for et internationalt møde.

Det afhænger af beliggenhed og hvor gæsten kommer fra. Naturligvis kan I ikke sige nej til gæster, som kommer flyvende fra den anden side af kloden af hensyn til jeres klimaregnskab.

Det anbefales at udarbejde et regnskab med og uden gæsters transport fx ved at opdele scope 3 i A og B. og være ærlig om, hvad der er inkluderet i tallene.

11.0 Køb af CO2-kompensation

Hvad er CO2-kompensation?

Flere virksomheder benytter CO2-kompensation for den energi, som ikke bygger på en vedvarende energi.

At købe klimakompensation indebærer, at man betaler for, at udledning af drivhusgasser skal mindskes et andet sted med tilsvarende mængde, som man kompenserer for. Man kan omskrive det til, at man betaler for, at andre tager sig af ens affald i stedet for at smide det i naturen.

Her er det vigtigt at I vælger den rette løsning og er klar over hvor megen energi, som I selv bruger.

En forudsætning for kompensation og en målrettet indsats er, at virksomheden kender sit eget CO2-forbrug.

11.1 Køb af CO2-kompensation

4 virksomheder bliver af CONCITO udpeget til at være i den gode ende, når det gælder CO2-kompensation:

- ➔ **Carbonfund.org**: Carbonfund støtter regnskovsprojekter og trærejsning i Panama, vindmølleprojekter på den kinesiske ø Nanri og energiprojekter i Sydkorea, hvor affaldsgasser fra industrien bliver omdannet til at generere elektricitet. Ydermere certificeret af Climate, Community & Biodiversity Standard.
- ➔ **Less.ca**: Less støtter flere internationale projekter. De har blandt andet sikret rent drikkevand i det østlige Uganda ved hjælp af klordispensere, som erstatter behovet for at koge vand, som reducerer CO2-udslip og forhindrer skovrydning. Derudover har de et biogasprojekt i Thailand og et projekt i Kina, hvor de erstatter traditionelle kulkomfurer med komfurer drevet af solenergi.
- ➔ **Atmosfair.de**: Atmosfair har iværksat projekter i Indien, Rwanda og Nigeria, hvor befolkningen får effektive komfurer, så de ikke skal lave mad over bål og dermed fælde træer. De anlægger også små biogasanlæg hos familier i Nepal, i stedet for at husholdningerne bruger træ som energikilde. Desuden støtter de også undervisning i miljø og klima på tyske skoler for at give børn større klimabevidsthed.
- ➔ **Myclimate.org**: Her kan du blandt andet støtte det største solkraftværk i Caribien eller hjælpe kaffebønder i Nicaragua, hvor de bruger støtten til at plante nye kaffetræer. Nye træer hjælper klimaet, da de under vækst binder CO2, som ellers ville være frigivet til atmosfæren.

Kilde: [SAMVIRKE artikel med overskriften: Klimakompensér for din flyvetur](#) ➔

11.2 Den Danske Naturfond

Den Danske Naturfond arbejder for at forbedre den danske natur gennem projekter, der skaber flere levesteder for dyr og planter og mulighed for store naturoplevelser. Naturfonden er en uafhængig, privat, non-profit fond.

Den Danske Naturfond arbejder i hele landet og forfølger sit formål ved at opkøbe jord, hvor naturen bliver genoprettet, plejet og sikret for eftertiden. Alle opkøb sker gennem frivillige aftaler med private lodsejere.

Den Danske Naturfond er stiftet i januar 2015 på baggrund af vedtægter fastlagt af fondens tre stiftere – den danske stat, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond – og af loven om Den Danske Naturfond vedtaget i december 2014.

Køb et skovbevis: For 12 kr. kan du sikre én kvadratmeter god, gammel skov, som både kan bruges af jer eller gives som et gavekort.

Med skovbeviset vides dog ikke helt, hvor meget CO₂, der kompenseres, hvilket derfor skal efterregnes.

Læs mere: <https://naturfonden.dk/>

11.3 Den Danske Klimaskovfond

Regeringen har i aftale om finansloven fra 2020 dannet en skovfond, der skal give private mulighed for at byde økonomisk ind til CO₂-nedsættende formål.

Skovfond skal gøre det lettere for borgerne at støtte bæredygtige initiativer, som kompensation for egen CO₂-udledning.

Fonden skal fungere som en vigtig brik i målsætningen om at sænke CO₂-udledningen med 70 procent i 2030. Den kommer til at fungere som en selvstændig aktør, hvor den økonomiske støtte kan bruges til udtagning af kulstofholdige lavbundsjord, øget skovrejsning og flere andre klimainitiativer på landet eller i byerne.

Skovfondes etableres i løbet af 2021.

11.4 HORESTA foreslår turismens klimafond

HORESTA foreslår natur- og klimafond for turisterhvervet

Det Nationale Turisforum og Erhvervsministeriet arbejder på en ny strategi for bæredygtig turisme i Danmark. HORESTA har i den forbindelse foreslået, at der oprettes en natur- og HORESTA foreslår natur- og klimafond for turisterhvervet.

Miljøchef i HORESTA, Mikal Holt Jensen, fortæller:

“Vi foreslår, at virksomhedernes solgte CO2-kompensation bruges her i landet, og at midlerne matches af staten. Fonden skal efterfølgende kunne støtte for eksempel investering i udvikling og innovation i turismeerhvervet, nedbringelse af CO2-udledning eller fremme mere tilgængelig natur i Danmark, til glæde for befolkningen og turister”.

HORESTA mener, at fonden kan medvirke til organisationens ambition om at gøre Danmark til den mest bæredygtige destination i verden, og bidrage til at Danmark erobrer førstepladsen på indekset for verdensmål (the SDG-index), hvor vi lige nu indtager en andenplads efter Sverige.

[Se alle HORESTAs 11 forslag til udarbejdelsen af den nye nationale strategi for bæredygtig vækst i turismen.](#)

11.5 CO2-kvoter

Handel med kvoter og kreditter

For at handle med CO2-kvoter og CO2-kreditter skal du have en konto i EU's CO2-kvoteregister eller Det Danske Kyoto-register.

CO2-kvoter tildeles de virksomheder, der er med i CO2-kvoteringen. De kan også købes på kvotehandelsmarkedet eller fås ved at veksle kreditter til CO2-kvoter. Én CO2-kvote giver rettighed til at udlede ét ton CO2. Det samme gælder for én CO2-kredit; den giver også ret til at udlede ét ton CO2.

Kreditter stammer fra godkendte klimaprojekter i andre lande og udstedes af FN. Kreditter skal først veksles til CO2-kvoter, hvis I skal bruge dem til returnering.

Læs mere: <https://erhvervsstyrelsen.dk/handel-med-kvoter-og-kreditter>

12.0 Kommunikation om CO2-indsats

Undgå grønvask / greenwashing

Kommunikation af CO2-beregninger og heraf promovning af CO2-neutralitet eller tilsvarende kan være risikabelt, hvis der ikke er styr på metode, regnskab og data.

En virksomhed kan blive anklaget for grønvask/greenwashing, som er en form for vildledende markedsføring af aktiviteter eller produkter, der bliver præsenteret mere miljøvenlige og bæredygtige, end de er.

Det går samtidig ud over hele branchen, da forbrugernes samlet bliver mere skeptiske overfor turistvirksomheders indsats.

12.0 Kommunikation om CO2-indsats

Gode råd om kommunikation af CO2-indsats

- **Vær ærlig:** Beskriv at I er på en rejse, hvor I ønsker at blive bedre, men at beregningerne er kompliceret, og I ønsker at gøre det rigtigt.
- **Være præcis:** Beskriv hvad er omfattet af beregningen og hvad ikke er.
- **Overdriv ikke:** Påstå ikke, at I er 100 % CO2-neutral, hvis ikke I har alle emissionsfaktorer med. Vær konkret som fx: Bygningen er CO2-neutral.
- **Dokumentation:** I skal kunne stå på mål for det I siger, så hav dokumentation på plads og i forhold til CO2. Lad en 3.part gennemgå og verificer beregninger og data.
- **Brug eventuel miljømærker:** Hvis de er troværdige og indeholder CO2-beregninger og fokus på forbedringer.

Se yderligere på: [Forbrugerombudsmandes vejledning om grøn markedsføring](#) →

13.0 Samlede råd

- **Gå i gang.**
- **Det er ikke nemt – så søg hjælp.**
- **Ikke perfekt i første hug – del af en proces.**
- **Fortsat primær fokus på energibesparelser og herefter på energikilden.**
- **Brug Virksomhedsguiden.**
- **Start med scope 1 (Brændstof brugt på virksomheden) og 2 (Energiforbrug brugt på virksomheden).**
- **Ved brug af scope 3 kan I starte med ikke at inkludere gæsternes transport til og fra stedet, så denne post ikke relativt fylder hele regnskabet.**
- **Vær ærlig og kommuniker præcist.**

14.0 Kilder og henvisninger...

- ➔ CO2-beregning på virksomhedsguiden:
https://virksomhedsguiden.dk/content/temaer/groen_omstilling/ydelser/beregn-din-virksomheds-klimaaftryk-med-co2-beregneren/88420008-422f-4449-94e9-71bc601c6e38/
- ➔ Om HCMI på Sustainable Hospitality Alliance:
<https://sustainablehospitalityalliance.org/resource/hotel-carbon-measurement-initiative/>
- ➔ Nem guide til klimaregnskabet af bl.a. Global Compact, Dansk Erhverv og EY: <https://globalcompact.dk/wp-content/uploads/2020/08/klimaguide.pdf>
- ➔ Der vil løbende komme yderligere information og cases på www.greenkey.dk og www.horesta.dk

HORESTA

HORESTA